

Det, rapporten faktisk siger, er, at man har lyst til at bo, hvor der er nogle meningsfæller, som man kan snakke med – det kender vi jo alle sammen godt, det er jo meget naturligt – men så sandelig også et sted, hvor der er mange danskere, så man kan blive integreret; det går jo igen i rapporten.

Derfor synes jeg ikke, man behøver at være så bange for at give flygtningene et valg, for jeg tror, de vil vælge meget fornuftigt i forhold til vores ønske om integration. At de så placerer sig bestemte steder, skyldes jo det problem, vi har med vores boligpolitik. Den kunne vi åbne op på anden måde, og kommunerne kunne jo åbne op, således at flygtningene faktisk ikke behøver at blive placeret i de ganske få bebyggelser i kommunerne, hvor der er høj koncentration. Det er jo vores egen selvskabte plage. Det er jo ikke flygtningene, der gør det.

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne takke for svaret. Jeg vil bare lige spørge ministeren, om viljen til at lade sig integrere i sig selv fremskaffer flere boliger. Den sammenhæng har jeg meget svært ved at se.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 120: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Præcisering af anciennitetsprincippet). Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen). (Fremsat 29/11 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

René Skau Björnsson (S):

Med lov om social service besluttede Folketinget i sin tid, at visiteringen af dagtilbud skal ske efter anciennitet. Det skete blandt andet med den begrundelse, at især børn af arbejdsløse blev fordelte, fordi de lokale visitører kunne skønne, at barnet ikke havde behov for en daginstitutionsplads. Folketinget ville stoppe den diskriminering. Børn af arbejdsløse har et lige så stort be-

hov for at gå i institution sammen med andre børn, som alle andre børn har.

Men lovens nuværende ordlyd omkring anciennitetsprincippet har haft utilsigtede konsekvenser. Det er blevet for firkantet og bureaukratisk, fordi kommunerne ingen særlige hensyn kan tage. Med det her lovforslag får kommuner, der lever op til servicelovens krav om pasningsgaranti, mulighed for at tage særlige lokale hensyn, og det gør planlægningen og visitationen til en daginstitutionsplads mere fleksibel. Det er vigtigt, at vi fra Folketinget gør det nemmere for kommunerne at tage de lokale hensyn og træffe de mest fornuftige valg sammen med borgerne, og det er vigtigt, at vi fra Folketinget sikrer, at alle borgere behandles lige af kommunerne.

Begge intentioner sikres også med det her lovforslag, fordi kommunen kun kan foretage den lokale planlægning, når den har pasningsgaranti. Lovforslag nr. L 120 giver derved også kommunerne incitament til at opnå pasningsgaranti, fordi de med garantien i hånden kan levere en langt større og bedre service til borgerne. F.eks. kan de sikre, at søskende kan komme i samme daginstitution, hvilket både forældre og børn vil sætte stor pris på. Vi kender vist alle til eksempler med forældre med flere børn, som har fået anvist plads i forskellige institutioner, så forældrene tvinges til at køre fra den ene til den anden institution morgen og eftermiddag. Det får kommunerne nu bedre mulighed for at sætte en stopper for. Kommunerne har ønsket større fleksibilitet, så man kunne tilgodese flerbørnsfamilierne. Den får de nu.

Præciseringen af § 12 i lov om social service giver den mest retfærdige anvisning af pladser i daginstitutionerne.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget, fordi det holder fast i, at anciennitetsprincippet er mere retfærdigt end behovsprincippet, når kommunen ikke har sørget for daginstitutionspladser til alle børn, mens det skal være op til den enkelte kommune at bestemme, hvordan pladser tildeles, hvis de har pasningsgaranti.

Pia Christmas-Møller (KF):

Lovforslaget demonstrerer jo meget tydeligt, hvor meget Folketinget detailregulerer i forhold til kommunerne, ikke mindst når det drejer sig om børnepasningsområdet.

Men forslaget er et skridt i den rigtige retning. Det giver større fleksibilitet, og derfor kan jeg

give tilslutning på Det Konservative Folkepartis vegne.

Det samme gælder Venstre. Venstres ordfører er blevet syg, og derfor skal jeg på fru Eva Kjer Hansens vegne give tilslutning til forslaget med samme begrundelse, som jeg netop er kommet med på Det Konservative Folkepartis vegne.

Villy Søvndal (SF):

Det her er en af de markante indrømmelser, SF fik i forbindelse med vedtagelsen af den ny servicelov, nemlig at børn skulle optages i daginstitution efter anciennitet.

Vores ønske med forslaget var – lidt i modsætning til De Konservatives opfattelse – sådan set ikke at detailregulere, for man kan sige, at hvis kommunerne havde opført sig ordentligt, havde vi slet ikke behøvet den her anstrengelse. Problemet var, at der var opstået den de facto-situation, at børn af arbejdsløse, børn af studerende og børn af andre ikke kom ind i daginstitutionerne i de kommuner, der havde alenlange ventelister, og det betød, at vi i virkeligheden fik lavet en opdeling af børn i førskolealderen i et samfund, der i øvrigt altid har bestræbt sig på at holde børnene samlet i lange forløb.

Det havde også den virkning, at store dele af flygtninge- og indvandrerbørnene blev holdt ude af vores daginstitutioner, fordi deres forældre bar en relativt stor del af arbejdsløsheden. Der er jo dem, der hævder, at det er vigtigt, at børnene kan dansk, når de starter i 1. klasse, og konsekvensen var altså, at de børn bliver holdt ude af den integrationsmulighed, der lå i daginstitutionerne.

Derfor lavede vi det her. Det har jo så virket på den måde, at ventelisterne i dag er væsentlig lavere, end da vi i sin tid indførte det her, og derfor kommer socialministeren så med forslaget om, at man ophæver bestemmelsen, for så vidt angår de kommuner, der har gennemført en pasningsgaranti for førskolebørn, men at ordningen til gengæld bevares i kommuner, der ikke har en pladsgaranti.

Vi vil under udvalgsarbejdet være optaget af nogle præciseringer, men vi støtter forslaget, fordi det giver større fleksibilitet.

Aase D. Madsen (DF):

Dette forslag er et led i aftalen for 2001 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om, at de kommuner, der har en pasningsgaranti for børn i alderen op til 5 år, efter § 15 a ikke mere er omfattet af anciennitetsprincippet.

Det finder Dansk Folkeparti helt naturligt, da alle børn ved visitationen af pladserne stilles lige i forbindelse med, at kommunerne skal overholde tidsfristerne, og det må jo i sig selv være en tilstrækkelig retsgaranti over for de forældre, der står først på ventelisten.

Anciennitetsprincippet er af kommunerne blevet opfattet som tungt og stift, og derfor finder Dansk Folkeparti det positivt, at lovforslaget medfører den efterlyste fleksibilitet, der bl.a. gør det lettere at visitere søskende til samme daginstitution, og at forslaget samlet set medfører en mere hensigtsmæssig fordeling af børn i kommunernes institutioner.

Men hvis forslaget om bortfald af anciennitetsprincippet skal ses som et led i ministerens tanker om at ville specialisere børnehaverne og målrette dem mod f.eks. sport, musik, naturop-levelser osv., således at det bliver nemmere at oprette specialbørnehaver så at sige efter talenter, må jeg sige, at det finder vi i Dansk Folkeparti ikke ligefrem ønskværdigt. Det minder alt for meget om de ensretningsmetoder, man bruger i landene østpå. Det er jo børn i alderen fra 0 til 5 år, som vi her har med at gøre.

Ligeledes har vi jo fulgt den debat, der er i øjeblikket om kvaliteten af institutionerne, og det er da også en meget alvorlig diskussion, som vi må tage op her, og det sker jo også, kan jeg se, for Kommunernes Landsforening og forældreorganisationen FOLA er i gang med at kulegrave omsorgen og kvaliteten i børnehaverne.

Det skal jo ikke være en stor diskussion her i dag, men jeg vil bare lige høre, om det, hvis man går væk fra anciennitetsprincippet, så gør det nemmere at oprette disse specialbørnehaver.

I Dansk Folkeparti er vi positive over for lovforslaget, men der er lige et par af høringssvarene, som jeg vil høre lidt om:

Københavns Kommune har fortsat anciennitetsprincippet, de har ikke pladsgaranti. Derfor skriver de bl.a. om de tosprogede børn, og jeg vil gerne høre, hvordan man generelt fordeler de tosprogede børn, og hvilke problemer der opstår. Hvad er problemet i det, som Københavns Kommune har skitseret i sit høringssvar? For der er jo regler for, at de tosprogede elever oven i købet kan springe over på ventelisten, så jeg vil godt lige høre, om der er noget specielt problem dér.

Så har FOLA gjort opmærksom på, at der er nogle problemer med hensyn til adoptivbørn fra udlandet, som i visse tilfælde kan komme i klemme på ventelisten i de kommuner, der har

anciennitetsprincippet, men det må vi jo se på under udvalgsarbejdet.

Men som jeg sagde før: Alt i alt er Dansk Folkeparti positivt over for forslaget.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Fra CD's side synes vi, det er et lille lovforslag, kan man sige, et lille lovforslag, der giver kommunerne noget af deres selvstyre tilbage, hvad de sikkert heller ikke er utilfredse med, men det gælder kun for den gruppe, som har opfyldt pladsgarantien.

Det, som jeg ikke kan lade være med at tilføje her, er så, at de forældre, der bor i kommuner, som ikke har opfyldt den – det er jo ikke forældrenes skyld, at de ikke har det – sådan set bliver, synes jeg, noget klemt her og bliver brugt. Det har vel også været den oprindelige hensigt med ændringen at skubbe til kommunen, så der også er mulighed for fleksibilitet i den, hvis og såfremt de opfylder garantien.

Vi kan ikke have noget imod, at man ændrer på det, for det har virket forkert mange steder og også uhensigtsmæssigt.

Vi er heller ikke nødvendigvis enige i princippet om, at det kun var ancienniteten, altså spørgsmålet om, hvornår man blev skrevet op, der skulle have betydning. Der er så mange andre hensyn, man kan tage, og det ser man bedst det enkelte sted. Så vi vil gerne være med til at ændre loven.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Da den radikale ordfører på området, hr. Anders Samuelson, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne udtale følgende:

Lovforslaget vil gøre anciennitetsprincippet mere fleksibelt at håndtere for kommunerne for børn under skolealderen. Det gældende anciennitetsprincip betyder, at børn på venteliste til en daginstitution får plads i den rækkefølge, de er skrevet op uafhængigt af behov. Dette sker for at ikkebeskæftigedes børn skal blive sat bagest i køen.

Efterlevelse af loven har bl.a. betydet, at søskende ikke altid har kunnet få plads i samme institution. Lovforslaget ophæver anciennitetskravet for børn i de kommuner, som opfylder pasningsgarantien, hvilket vil gøre det muligt for kommunerne at tage hensyn til særlige behov ved tildeling af institutionspladser, når blot de yder alle borgerne en service, som minimum svarer til lovgivningen vedrørende pasningsgaranti.

Muligheden for at tage hensyn til særlige behov finder Det Radikale Venstre vigtigere end stive ensartede regler, når blot alle modtager en god offentlig service.

Jeg skal på den baggrund meddele, at Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten støtter også lovforslaget.

Vi har det jo sådan, at vi helst ville have, at der slet ikke var behov for regler om anciennitet, for det ville jo betyde, at alle kommuner tilbød plads til børn efter udløbet af barseloven.

Vi er enige i, at det er en fordel, hvis kommuner, som har pladsgaranti, har mulighed for at tage andre hensyn. Alle børn er jo sikret et pædagogisk dagtilbud, og så er det udmærket, at man f.eks. kan imødekomme ønsker om søskende i samme institution og sådan nogle ting.

Så vi synes, det er en god fleksibilitet, der bliver genindført og støtter forslaget.

Tom Behnke (FRI):

Så viste det sig, at den lovgivning, der blev vedtaget, var for restriktiv, og det var vi i Frihed 2000 sådan set ikke overraskede over. Vi var godt klar over, allerede da man behandlede det første gang her i Folketinget, at den lov var for restriktiv. Vi påpegede det flere gange og sagde: Er det nu også rimeligt, at vi gør det så snævert og så restriktivt? Det mente et flertal at det var, men nu er det godt at se, at regeringen har erkendt, at det var for restriktivt, og derfor kommer der så et lovforslag fra socialministeren om, at vi lempet lidt på reglerne.

Jævnfør hvad vi sagde, da lovgivningen her blev vedtaget, har vi naturligvis kun en positiv indstilling over for lovforslaget her.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Der var et konkret spørgsmål fra fru Aase D. Madsen omkring Københavns Kommune. Jeg er ikke i stand til at svare på det her, men det kan vi klare i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Og måske lige en enkelt præcisering også til fru Aase D. Madsen: Jeg har ikke, i hvert fald ikke personligt, talt om specialisering af børnehaver. Jeg har i et interview givet udtryk for, at det kunne være spændende, hvis børnehaverne lidt forskelligt brugte nogle af de muligheder, som ligger lige uden for døren. For nogle kunne det være naturen, for andre kunne det være den hal, som har nogle fritimer, osv. osv.

Så jeg har sådan set kun at sige tak for den venlige indstilling fra alle partierne, som jeg kunne høre det, og jeg vil medvirke til, at lovforslaget får en nem gang, også igennem folketingsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om særligt børnetilskud til børn, der er adopteret af en enlig.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 1/12 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det gælder for enlige adoptanter, som har adopteret udenlandske børn, at de selv har påtaget sig forsørgerpligten. SF ønsker nu, at de så skal have det særlige børnetilskud.

Det er jo en lille gruppe, vi taler om her. Jeg synes, at det måske også er på sin plads at sige, at det selvfølgelig bryder princippet om, at der skal være tale om en social begivenhed, som den enlige forælder er uden indflydelse på, og at det så følger også kan få konsekvenser i en tid, hvor forældremyndighedsspørgsmålet og forældrenes forsørgelsespligt sådan lidt mere generelt er til debat.

Men det er sådan, at regeringens Børnelovsudvalg i begyndelsen af det år, vi er i gang med nu, vil udsende en betænkning. Denne betænkning vil også indeholde en vurdering af, om det særlige børnetilskud i visse situationer skal br-

ges til at dække et supplerende bidrag til et barns forsørgelse, når det må anses for usandsynligt, at den ene af forældrene kan yde bidrag til barnets forsørgelse.

Det er min opfattelse, at vi på grundlag af den betænkning så mere samlet må tage stilling til, i hvilke situationer vi mener det offentlige med det særlige børnetilskud skal bidrage til et barns forsørgelse, når der ikke er to forældre, der kan yde det fulde bidrag til barnets forsørgelse.

Så spørgsmålet om enlige adoptanters ret til særligt børnetilskud må efter min mening indgå i sådan en samlet vurdering. På den baggrund kan regeringen ikke støtte dette beslutningsforslag.

René Skau Björnsson (S):

Vi har i de seneste måneder behandlet flere forslag om adoption og vilkårene for adoptanter, og jeg synes, det er vigtigt og godt, at der er fokus på det her område, for der er ting, som kan gøres bedre, og derfor har vi også en slags sympati for det her forslag.

Det er dog vigtigt at understrege, at det særlige børnetilskud gives til forældre, der ufor- skyldt har mistet et forsørgerbidrag, altså hvor der er opstået en ny situation, som ændrer barnets opvækstmuligheder. Det kan være, at faderen til barnet er omkommet, og det stiller så den tilbageværende forsørger i en dårlig situation.

Folketinget har med det særlige børnetilskud valgt at gøre denne svære situation nemmere for de efterladte. Jeg mener, at der er forskel på den situation og så den, som adoptivforældre står i. Især adoptioner af udenlandske børn er en langvarig proces, hvor det også vurderes, om ansøgerne er i stand til at forsørge et barn. Man vælger jo selv, om man vil adoptere et barn, og jeg mener, at en person, der ønsker at adoptere et barn alt andet lige bør kunne overskue de økonomiske konsekvenser af forsørgelsen.

Derfor vil jeg sige, at forslaget er relevant, men Socialdemokratiet kan ikke stemme for det af den nævnte grund, men jeg ser frem til, at det her spørgsmål bliver behandlet i forbindelse med betækningsafgivelsen fra Børnelovsudvalget her i foråret, som det blev foreslået af ministeren.

Pia Christmas-Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti ser også frem til den betænkning, der kommer fra Børnelovsudvalget. Vi mener, at det forslag, SF har stillet her, bør indgå i forbindelse med behandlingen af